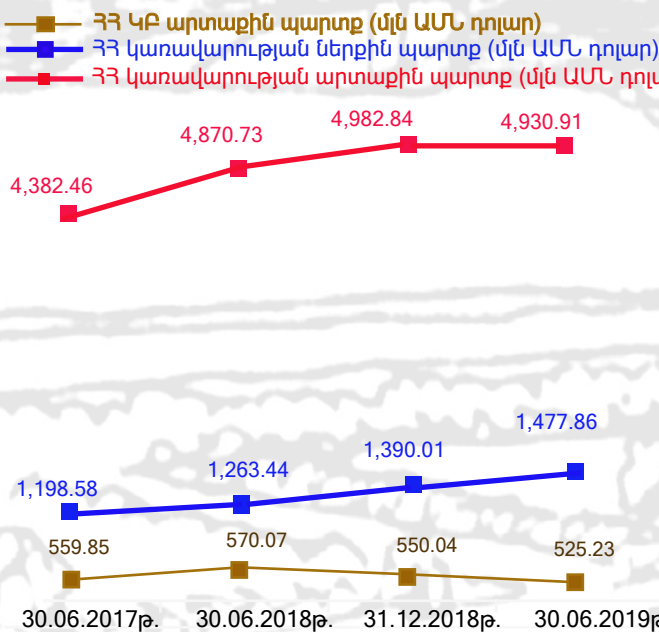
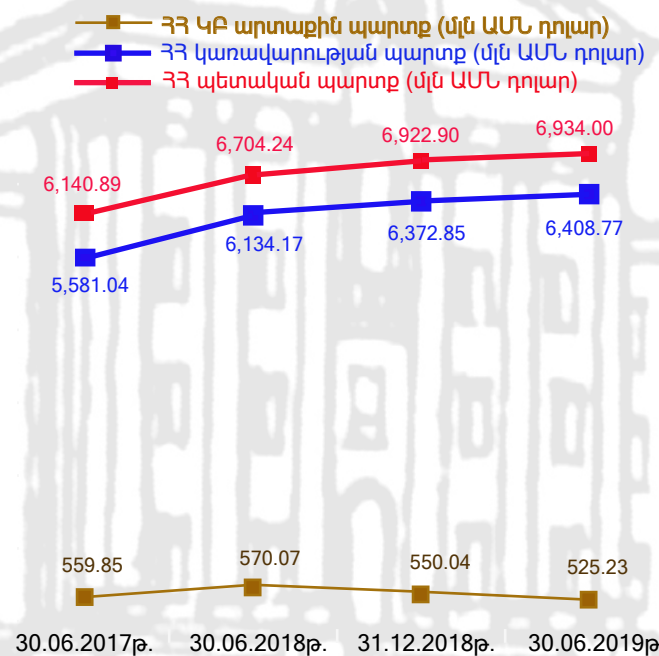
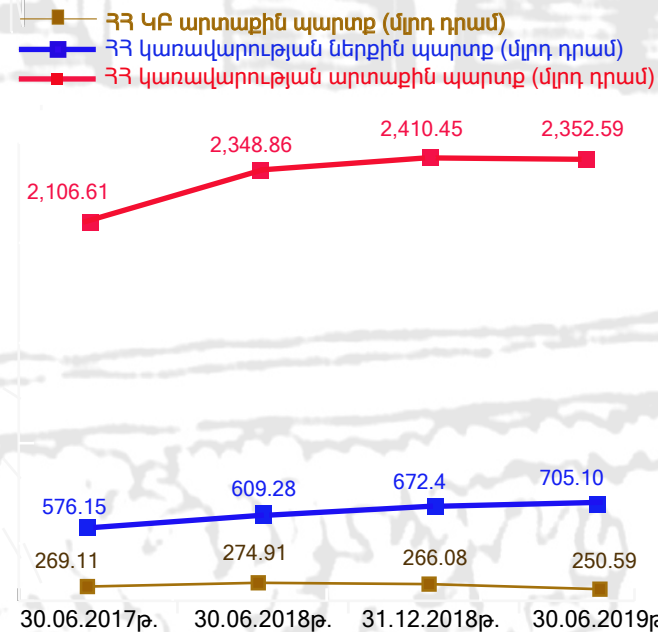
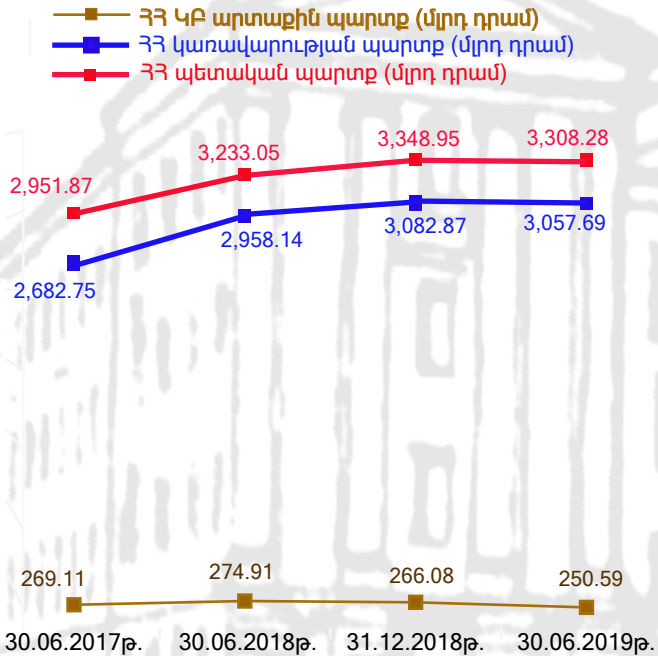




# ՏԵՂԵԿԱԼՔ

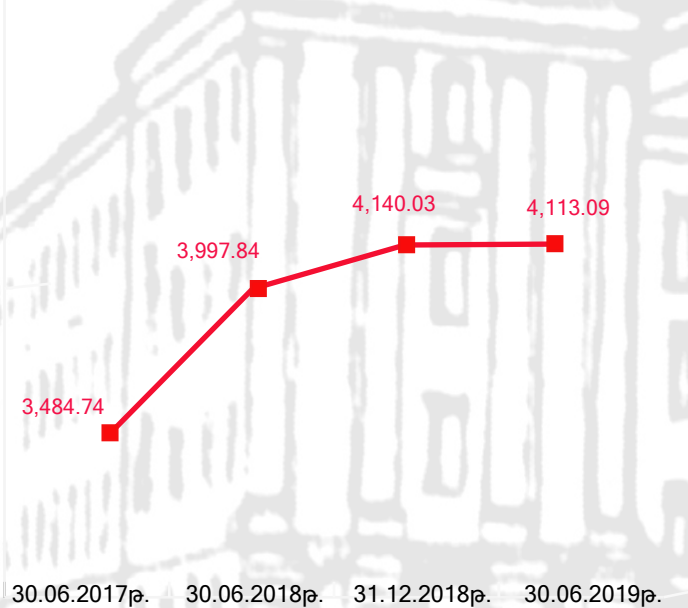
## 2017-2019թթ. Հայաստանի Հանրապետության պետական պարտքի վերաբերյալ (հունիսի վերջի դրությամբ)



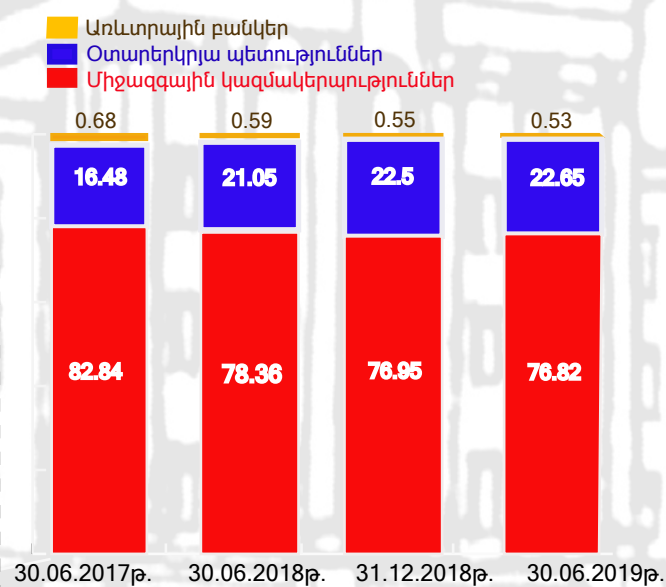
### 2019թ. հունիսի 30-ի դրությամբ՝

- 1) ՀՀ պետական պարտքը կազմել է 3,308.28 մլրդ. ՀՀ դրամ, նվազելով 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի նկատմամբ՝ 1.23%-ով, աճելով 2018թ. հունիսի 30-ի նկատմամբ՝ 2.33%-ով և 2017թ. հունիսի 30-ի նկատմամբ՝ 12.07%-ով,
- 2) ՀՀ կառավարության պարտքը կազմել է 3,057.69 մլրդ. ՀՀ դրամ, նվազելով 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի նկատմամբ 0.82%-ով, աճելով 2018թ. հունիսի 30-ի նկատմամբ՝ 3.37%-ով և 2017թ. հունիսի 30-ի նկատմամբ՝ 13.98%-ով,
- 3) ՀՀ Կենտրոնական բանկի արտաքին պարտքը կազմել է 250.59 մլրդ. ՀՀ դրամ, նվազելով 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի նկատմամբ 6.18%-ով, իսկ 2018թ. և 2017թ. հունիսի 30-ի նկատմամբ նվազելով համապատասխանաբար՝ 9.7%-ով և 7.39%-ով,
- 4) ՀՀ պետական պարտքը դոլարային արտահայտությամբ կազմել է 6,934.00 մլն. ԱՄՆ դոլար, աճելով 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի նկատմամբ՝ 0.16%-ով, իսկ 2018թ. և 2017թ. հունիսի 30-ի նկատմամբ համապատասխանաբար՝ 3.43%-ով և 12.92%-ով,
- 5) ՀՀ կառավարության պարտքը դոլարային արտահայտությամբ կազմել է 6,408.77 մլն. ԱՄՆ դոլար, աճելով 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի նկատմամբ՝ 0.56%-ով, իսկ 2018թ. և 2017թ. հունիսի 30-ի նկատմամբ համապատասխանաբար՝ 4.48%-ով և 14.83%-ով,
- 6) ՀՀ ԿԲ արտաքին պարտքը դոլարային արտահայտությամբ կազմել է 525.23 մլն. ԱՄՆ դոլար, նվազելով 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի նկատմամբ՝ 4.73%-ով, իսկ 2018թ. և 2017թ. հունիսի 30-ի նկատմամբ համապատասխանաբար՝ 8.54%-ով և 6.59%-ով,
- 7) ՀՀ կառավարության արտաքին պարտքը կազմել է 2,352.59 մլրդ. ՀՀ դրամ, նվազելով 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի նկատմամբ՝ 2.46%-ով, իսկ 2018թ. և 2017թ. հունիսի 30-ի նկատմամբ աճելով համապատասխանաբար՝ 0.16%-ով և 11.68%-ով,
- 8) ՀՀ կառավարության ներքին պարտքը կազմել է 705.10 մլրդ. ՀՀ դրամ, աճելով 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի նկատմամբ՝ 4.86%-ով, իսկ 2018թ. և 2017թ. հունիսի 30-ի նկատմամբ համապատասխանաբար՝ 15.73%-ով և 22.38%-ով,
- 9) ՀՀ Կենտրոնական բանկի արտաքին պարտքը կազմել է 250.59 մլրդ. ՀՀ դրամ, նվազելով 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի նկատմամբ 6.18%-ով, իսկ 2018թ. և 2017թ. հունիսի 30-ի նկատմամբ նվազելով համապատասխանաբար՝ 9.7%-ով և 7.39%-ով,
- 10) ՀՀ կառավարության արտաքին պարտքը դոլարային արտահայտությամբ կազմել է 4,930.91 մլն. ԱՄՆ դոլար, նվազելով 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի նկատմամբ՝ 1.05%-ով, աճելով 2018թ. և 2017թ. հունիսի 30-ի նկատմամբ համապատասխանաբար՝ 1.24%-ով և 12.51%-ով,
- 11) ՀՀ կառավարության ներքին պարտքը դոլարային արտահայտությամբ կազմել է 1,477.86 մլն. ԱՄՆ դոլար, աճելով 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի նկատմամբ՝ 6.32%-ով, իսկ 2018թ. և 2017թ. հունիսի 30-ի նկատմամբ համապատասխանաբար՝ 16.97%-ով և 23.3%-ով,
- 12) ՀՀ ԿԲ արտաքին պարտքը դոլարային արտահայտությամբ կազմել է 525.23 մլն. ԱՄՆ դոլար, նվազելով 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի նկատմամբ՝ 4.73%-ով, իսկ 2018թ. և 2017թ. հունիսի 30-ի նկատմամբ համապատասխանաբար՝ 8.54%-ով և 6.59%-ով:

ՀՀ կառավարության արտաքին վարկերի գծով պարտք, մլն ԱՄՆ դոլար



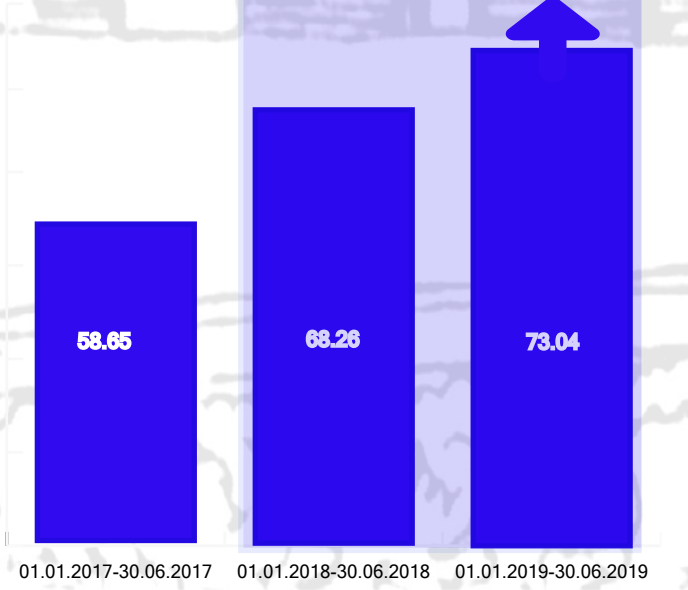
ՀՀ կառավարության արտաքին պարտքի կառուցվածքն ըստ վարկատուների, %



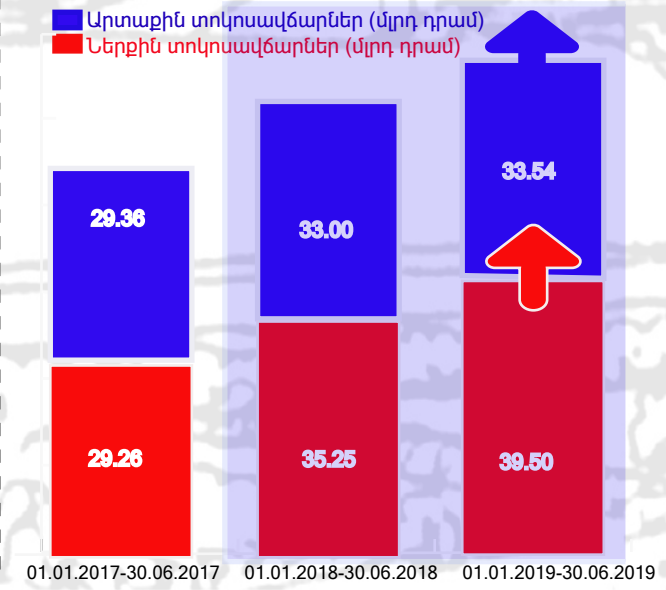
ՀՀ կառավարության արտաքին վարկերի գծով պարտքը 2019թ. հունիսի 30-ի դրությամբ կազմել է 4,113.09 մլն. ԱՄՆ դոլար, նվազելով 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի նկատմամբ 0.65%-ով, աճելով 2018թ. և 2017թ. հունիսի 30-ի նկատմամբ համապատասխանաբար՝ 2.88%-ով և 18.03%-ով:

- 2019թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ՀՀ կառավարության արտաքին վարկերի գծով պարտքի կառուցվածքում՝
- 1) միջազգային կազմակերպությունների բաժինը կազմել է 76.82%, ինչը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի, 2018թ. և 2017թ. հունիսի 30-ի համեմատությամբ փոքր է համապատասխանաբար՝ 0.12, 1.53 և 6.01 տոկոսային կետով:
  - 2) օտարերկրյա պետությունների բաժինը կազմել է 22.65%, ինչը 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի, 2018թ. և 2017թ. հունիսի 30-ի համեմատությամբ մեծ է համապատասխանաբար՝ 0.15, 1.53 և 6.01 տոկոսային կետով:
  - 3) առևտրային բանկերի բաժինը կազմել է 0.53%, ինչը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի, 2018թ. և 2017թ. հունիսի 30-ի համեմատությամբ փոքր է համապատասխանաբար՝ 0.02, 0.06 և 0.16 տոկոսային կետով:

ՀՀ կառավարության պարտքի գծով վճարված տոկոսավճարներ, (մլրդ դրամ)



ՀՀ կառավարության պարտքի գծով վճարված ներքին և արտաքին տոկոսավճարներ, մլրդ դրամ

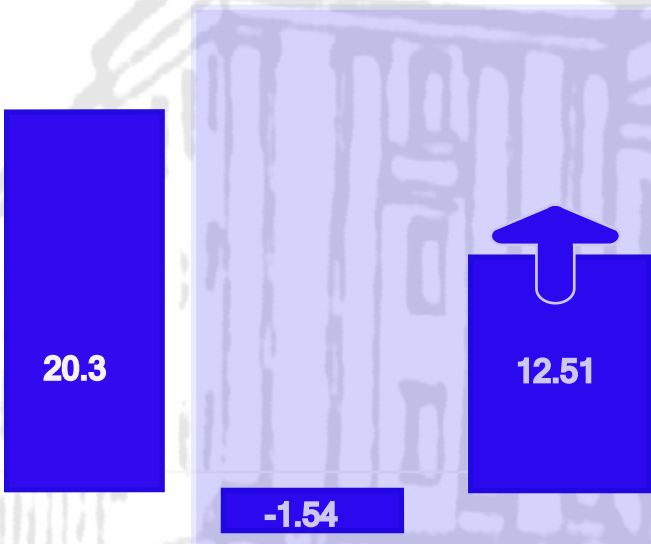


2019թ. հունվար-հունիսին ՀՀ կառավարության պարտքի գծով վճարված՝

- 1) տոկոսավճարները կազմել են 73.04 մլրդ. դրամ, ինչը 2018թ. և 2017 թ. նույն ժամանակաշրջանների համեմատությամբ ավել է համապատասխանաբար՝ 4.78 և 14.39 մլրդ դրամով:
- 2) ներքին տոկոսավճարները կազմել են 33.54 մլրդ. դրամ, ինչը 2018թ. և 2017թ. նույն ժամանակաշրջանների համեմատությամբ ավել է համապատասխանաբար՝ 0.54 և 4.28 մլրդ դրամով:
- 3) արտաքին տոկոսավճարները կազմել են 39.5 մլրդ. դրամ, ինչը 2018 թ. և 2017թ. նույն ժամանակաշրջանների համեմատությամբ ավել է համապատասխանաբար՝ 4.25 և 10.11 մլրդ դրամով:

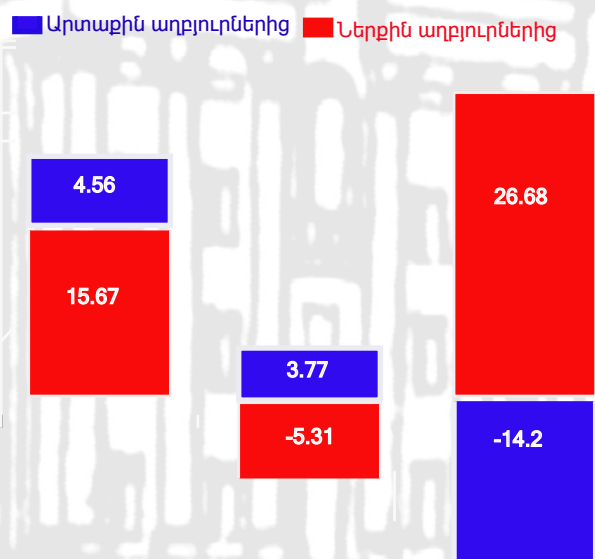


Պետական բյուջեի պակասուրդի ֆինանսավորումը փոխառու զուտ միջոցների հաշվին, մլրդ դրամ



01.01.2017-30.06.2017 01.01.2018-30.06.2018 01.01.2019-30.06.2019

Պետական բյուջեի պակասուրդի ֆինանսավորումը ներքին և արտաքին փոխառու զուտ միջոցների հաշվին, մլրդ դրամ

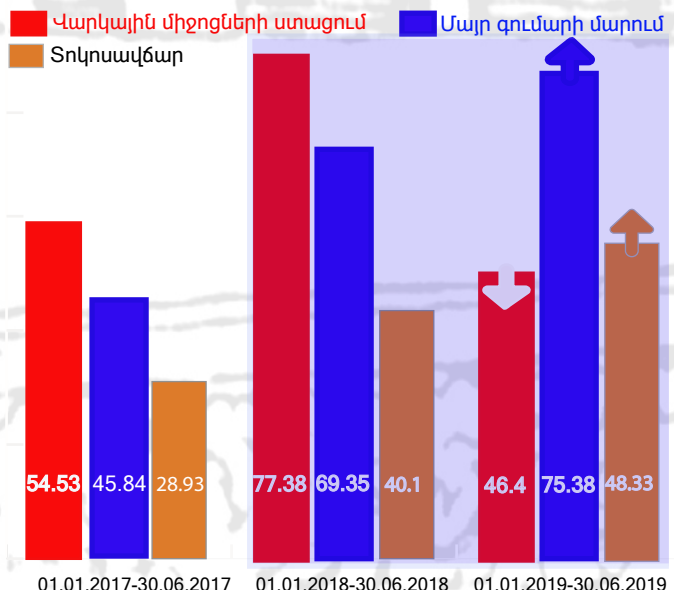


01.01.2017-30.06.2017 01.01.2018-30.06.2018 01.01.2019-30.06.2019

2019թ. հունվար-հունիսին պետական բյուջեի պակասուրդի ֆինանսավորումը՝

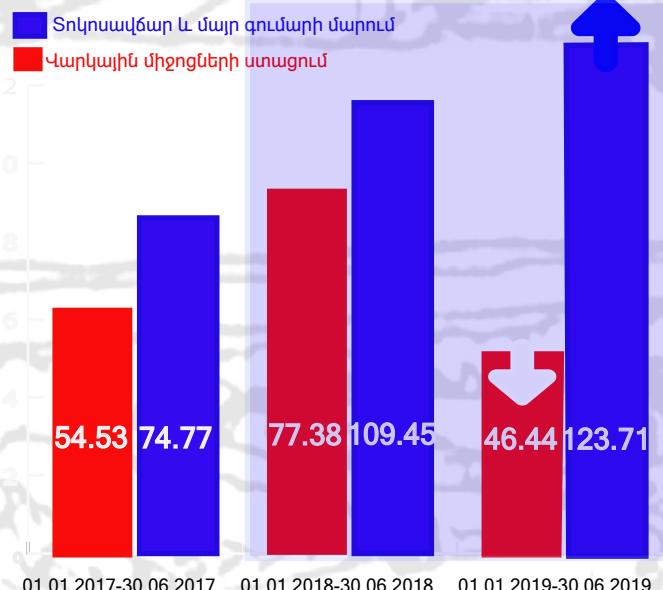
- 1) փոխառու զուտ միջոցների հաշվին կազմել է 12.51 մլրդ. դրամ, ինչը 2018թ. ժամանակաշրջանի համեմատությամբ ավել է 14.05 մլրդ դրամով, իսկ 2017թ. նույն ժամանակաշրջանների համեմատությամբ պակաս է 7.72 մլրդ դրամով:
- 2) ներքին փոխառու միջոցների հաշվին կազմել է 26.68 մլրդ. դրամ, ինչը 2018թ. և 2017թ. նույն ժամանակաշրջանների համեմատությամբ ավել է համապատասխանաբար՝ 31.99 և 11.01 մլրդ դրամով:
- 3) արտաքին փոխառու միջոցների հաշվին կազմել է -14.16 մլրդ. դրամ, ինչը 2018թ. և 2017թ. նույն ժամանակաշրջանների համեմատությամբ պակաս է համապատասխանաբար՝ 17.93 և 18.72 մլրդ դրամով:

ՀՀ կառավարության կողմից արտաքին վարկերի ստացումը և սպասարկումը, մլն ԱՄՆ դոլար



01.01.2017-30.06.2017 01.01.2018-30.06.2018 01.01.2019-30.06.2019

ՀՀ կառավարության կողմից արտաքին վարկերի ստացումը և սպասարկումը, մլն ԱՄՆ դոլար

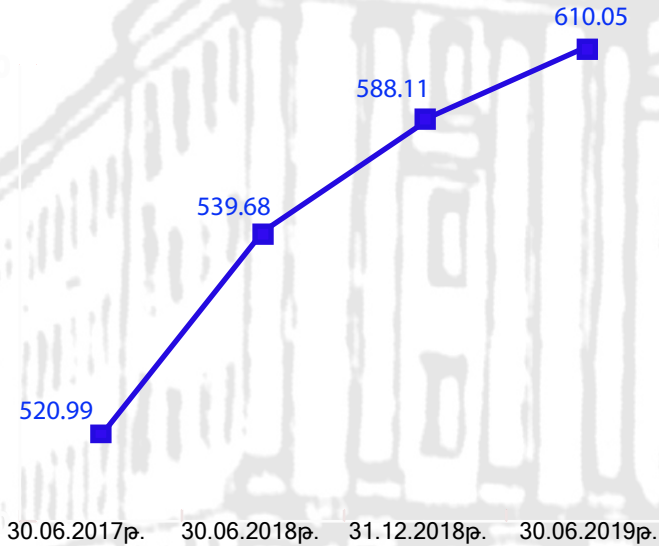


01.01.2017-30.06.2017 01.01.2018-30.06.2018 01.01.2019-30.06.2019

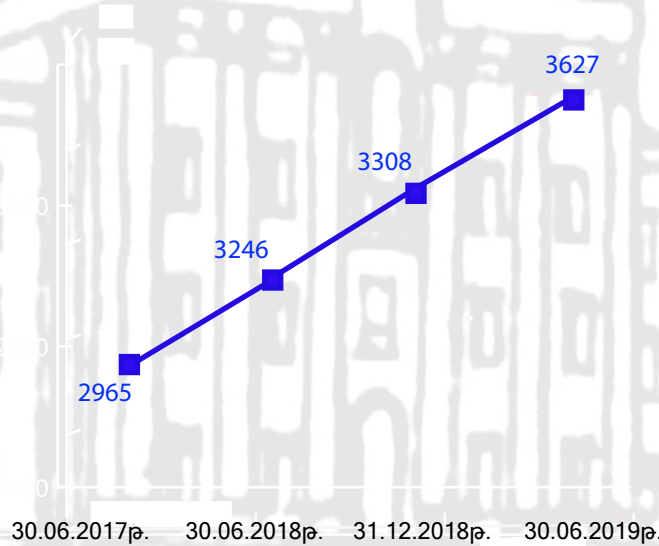
ՀՀ կառավարության կողմից 2019թ. հունվար-հունիսին՝

- 1) արտաքին վարկերի սպասարկման նպատակով վճարվել է 48.33 մլն. դոլար տոկոսավճար, ինչը 2018թ. և 2017թ. նույն ժամանակաշրջանների համեմատությամբ ավել է համապատասխանաբար՝ 20.53%-ով և 67.07%-ով:
- 2) արտաքին վարկերի սպասարկման նպատակով մարվել է 75.38 մլն դոլարի մայր գումար, ինչը 2018թ. և 2017թ. նույն ժամանակաշրջանների համեմատությամբ ավել է համապատասխանաբար՝ 8.7%-ով և 64.44%-ով:
- 3) ստացվել են 46.44 մլն. դոլարի վարկային միջոցներ, ինչը 2018թ. և 2017թ. նույն ժամանակաշրջանների համեմատությամբ պակաս է համապատասխանաբար՝ 66.62%-ով և 17.42%-ով:
- 4) արտաքին վարկերի սպասարկման նպատակով վճարվել է 123.71 մլն. դոլար (տոկոսավճար և մայր գումարի մարում), ինչը ինչը 2018թ. և 2017թ. նույն ժամանակաշրջանների համեմատությամբ ավել է համապատասխանաբար՝ 13.03%-ով և 65.45%-ով:

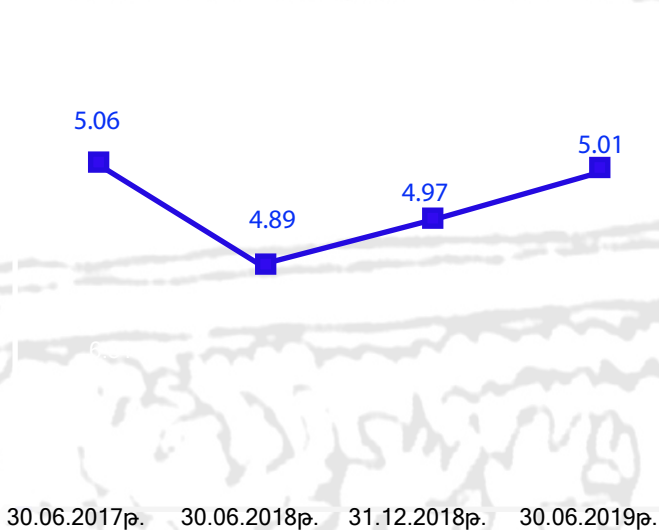
### Պետական պարտատոմսերի ծավալը, մլրդ դրամ



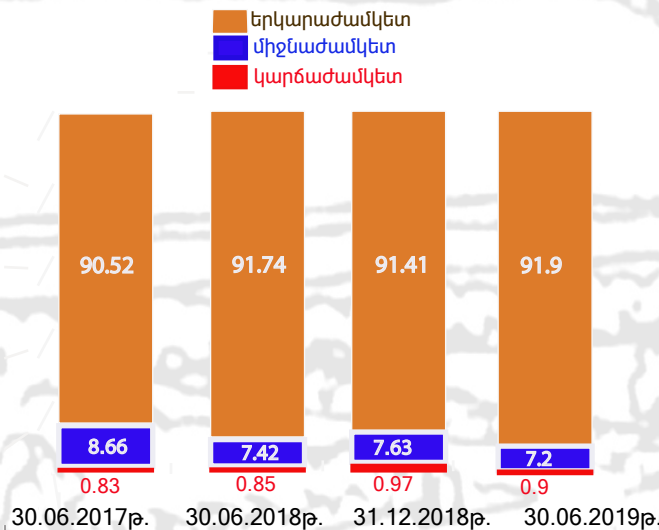
### Պետական պարտատոմսերի միջին ժամկետայնությունը, օր



### ՀՀ կառավարության պարտքի միջին տոկոսադրույքը, %



### ՀՀ կառավարության պարտքի կառուցվածքը, ըստ թողարկման



2019թ. հունիսի 30-ի դրությամբ՝

- 1) Շրջանառության մեջ գտնվող ՀՀ պետական պարտատոմսերի ծավալը կազմել է 610.02 մլրդ դրամ, ինչը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի, 2018թ. և 2017թ. հունիսի 30-ի համեմատությամբ ավել է համապատասխանաբար՝ 21.94, 70.37 և 89.06 մլրդ. դրամով:
- 2) Շրջանառության մեջ գտնվող ՀՀ պետական պարտատոմսերի միջին ժամկետայնությունը կազմել է 3627 օր, ինչը 319 օրով ավել է 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի համեմատությամբ, 381 օրով ավել է 2018թ. հունիսի 30-ի համեմատությամբ և 662 օրով ավել է 2017թ. հունիսի 30-ի համեմատությամբ:

ՀՀ կառավարության պարտքի միջին տոկոսադրույքը 2019թ. հունիսի 30-ի դրությամբ կազմել է 5.01%, ինչը 0.04 տոկոսային կետով մեծ է 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի համեմատությամբ, 0.12 տոկոսային կետով մեծ է 2018թ. հունիսի 30-ի համեմատությամբ և 0.05%-ով փոքր է 2017թ. հունիսի 30-ի համեմատությամբ:

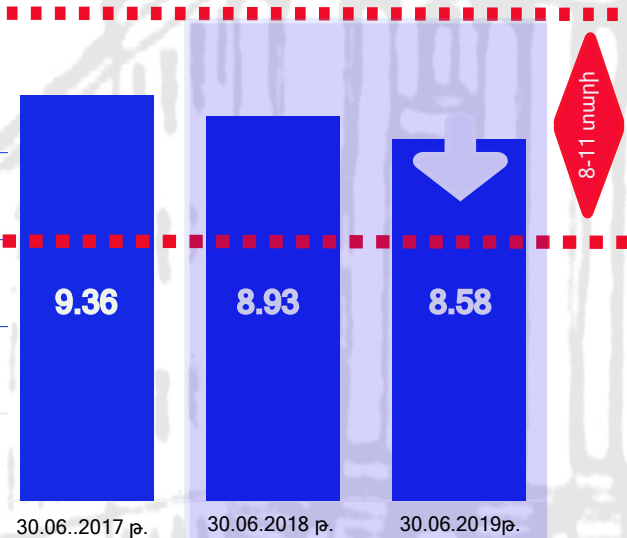
ՀՀ կառավարության պարտքի կառուցվածքում ըստ թողարկման (ներգրավման) ժամկետայնության 2019թ. հունիսի 30-ի դրությամբ՝

- 1) կարճաժամկետ պարտքի բաժինը կազմել է 0.9%, ինչը 0.06 տոկոսային կետով փոքր է 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի համեմատությամբ, 0.06 տոկոսային կետով մեծ է 2018թ. հունիսի 30-ի համեմատությամբ և 0.08 տոկոսային կետով մեծ է 2017թ. հունիսի 30-ի համեմատությամբ:
- 2) միջնաժամկետ պարտքի բաժինը կազմել է 7.2%, ինչը 0.43 տոկոսային կետով փոքր է 2018 թ. դեկտեմբերի 31-ի համեմատությամբ, 0.22 տոկոսային կետով փոքր է 2018թ. հունիսի 30-ի համեմատությամբ և 1.46 տոկոսային կետով փոքր է 2017թ. հունիսի 30-ի համեմատությամբ:
- 3) երկարաժամկետ պարտքի բաժինը կազմել է 91.9%, ինչը 0.49 տոկոսային կետով մեծ է 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի համեմատությամբ, 0.16 տոկոսային կետով մեծ է 2018թ. հունիսի 30-ի համեմատությամբ և 1.38 տոկոսային կետով մեծ է 2017թ. հունիսի 30-ի համեմատությամբ:

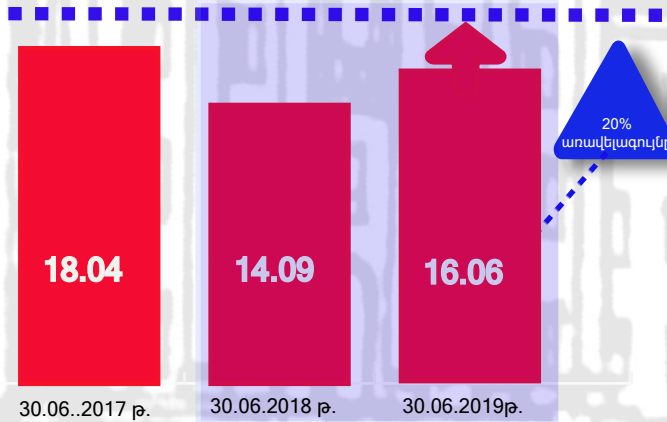
## ՏԵՐԵԿԱԼԸ

### ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԵԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ 2019 -2021ԹԹ. ՈՎՁՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՐԵՆՇԱՅԻՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ (հունի ամսվա վերջի դրությամբ)

ՀՀ կառավարության պարտքի մինչև մարում միջին ժամկետը, տարի

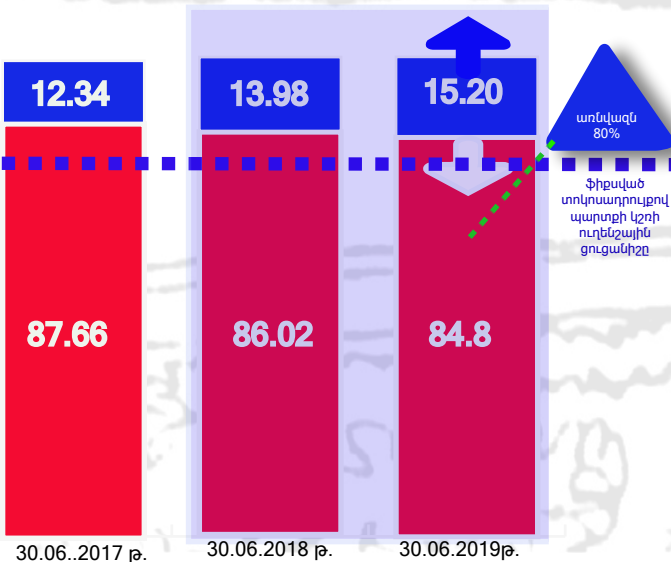


Առաջիկա 365 օրվա ընթացքում մարման ենթակա ՀՀ կառավարության պարտքի տեսակարար կշիռը (պետական գանձապետական պարատոմսերի գծով), %



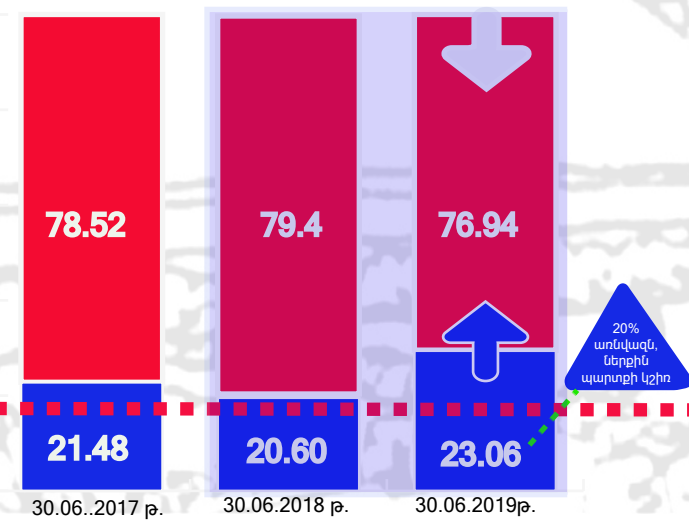
ՀՀ կառավարության պարտքի կառուցվածքն ըստ տոկոսադրույքի, %

■ Լողացող տոկոսադրույք ■ Ֆիքսված տոկոսադրույք



ՀՀ կառավարության ներքին և արտաքին պարտքի կշիռները, %

■ Ներքին պարտքի կշիռ ■ Արտաքին պարտքի կշիռ



ՀՀ կառավարության պարտքի կառավարման 2019-2021թթ. ռազմավարական ծրագրով՝

- պարտքի մինչև մարում միջին ժամկետի ուղենշային ցուցանիշը սահմանված է 8-11 տարի: ՀՀ կառավարության պարտքի մինչև մարում միջին ժամկետը 2019թ. հունիսի 30-ի դրությամբ կազմել է 8.58 տարի: Այս ցուցանիշը 2018թ. հունիսի 30-ի և 2017թ. հունիսի 30-ի դրությամբ արձանագրված ցուցանիշներից նվազ է համապատասխանաբար՝ 0.35 և 0.78 տարով,
- առաջիկա 365 օրվա ընթացքում մարման ենթակա ՀՀ կառավարության պարտքի տեսակարար կշիռը (պետական գանձապետական պարատոմսերի գծով) ուղենշային ցուցանիշը սահմանված է առավելագույնը 20%: Առաջիկա 365 օրվա ընթացքում մարման ենթակա ՀՀ կառավարության պարտքի տեսակարար կշիռը (պետական գանձապետական պարատոմսերի գծով) 2019թ. հունիսի 30-ի դրությամբ կազմել է 16.06%, որը 2018թ. հունիսի 30-ի դրությամբ արձանագրված մակարդակից ավել է 1.97 տոկոսային կետով, իսկ 2017թ. հունիսի 30-ի դրությամբ արձանագրված մակարդակից պակաս է 1.98 տոկոսային կետով,
- ֆիքսված տոկոսադրույքով պարտքի կշիռի ուղենշային ցուցանիշը սահմանված է առնվազն 80%: ՀՀ կառավարության պարտքի կառուցվածքն ըստ տոկոսադրույքի 2019թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ունեցել է հետևյալ պատկերը. ֆիքսված տոկոսադրույքով՝ 84.8%, լողացող տոկոսադրույքով՝ 15.2%: Ընդ որում, 2019թ. հունիսի 30-ի դրությամբ արձանագրված ֆիքսված տոկոսադրույքի ցուցանիշը 2018 թվականի և 2017 թվականի համապատասխան ցուցանիշներից պակաս է համապատասխանաբար՝ 1.22 և 2.86 տոկոսային կետերով:
- ներքին պարտքի ուղենշային ցուցանիշը սահմանված է առնվազն 20%, ՀՀ կառավարության ներքին և արտաքին պարտքի կշիռները 2019թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ունեցել են հետևյալ պատկերը. արտաքին պարտք՝ 76.94%, ներքին պարտք՝ 23.06%: Ընդ որում, 2019թ. հունիսի 30-ի դրությամբ արձանագրված ներքին պարտքի կշիռի ցուցանիշը 2018 թվականի և 2017 թվականի համապատասխան ցուցանիշները գերազանցում է համապատասխանաբար՝ 2.46 և 1.58 տոկոսային կետերով: